

УДК 658.5:[005:657]:004

DOI: <https://doi.org/10.30838/EP.207.236-240>**Лизунова О.М.**

доктор економічних наук

Донецький національний технічний університет

Lyzunova Olena

Dr. of Economic Sc.

Donetsk National Technical University

<https://orcid.org/0000-0002-0083-4422>**Придятько Е.М.**

кандидат економічних наук

Державний торговельно-економічний університет

Prydatko Ella

PhD in Economic Sc

State University of Trade and Economics

<https://orcid.org/0000-0001-7561-083X>**Ляшок Н.Ю.**

кандидат економічних наук

Донецький національний технічний університет

Lyashok Natalia

PhD in Economic Sc.

Donetsk National Technical University

<https://orcid.org/0000-0002-8053-6176>

ВПРОВАДЖЕННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УПРАВЛІННІ ТА ОБЛІКУ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Зростання ролі цифрових технологій в суспільному житті визначає нові вимоги до систем управління та обліку на підприємствах. Авторами виявлено, що впровадження інноваційних цифрових елементів має багато переваг. Встановлено, що цифровізація сприяє оптимізації виробничих процесів, підвищує узгодженість між усіма підрозділами організації, з'являється можливість швидкого реагування на зміни зовнішнього і внутрішнього середовища. У статті розглянуто сутність та напрями цифрової трансформації підприємств. Приділено увагу процесу впровадження інформаційних технологій в управління діяльністю та облік організації. Визначено основні переваги використання цифрових систем в плануванні, контролі, аналітиці та прийнятті управлінських рішень. Проаналізовано сучасні проблеми цифровізації підприємств в Україні. Надані рекомендації щодо напрямків й особливостей впровадження цифрових технологій в діяльність підприємств.

Ключові слова: цифровізація, управління підприємством, облік, інформаційні технології, аналітика, автоматизація, планування процесів, контроль діяльності, управлінське рішення, хмарні платформи, кібербезпека.

IMPLEMENTATION OF DIGITAL TECHNOLOGIES IN THE MANAGEMENT AND ACCOUNTING OF ENTERPRISE ACTIVITIES

The growing role of digital technologies in public life is setting new requirements for management and accounting systems in enterprises. The research problem is to identify the features and areas of application of digital technologies in order to improve the effectiveness of management decisions, reduce the labour intensity of accounting processes, and reduce the number of staff errors in reporting. The authors have found that the introduction of innovative digital elements has many advantages.

The article examines the essence and directions of digital transformation of enterprises. Attention is paid to the process of introducing information technologies into the management of activities and accounting of organisations. The main advantages of using digital systems in planning, control, analytics and management decision-making are identified. It analyses the current problems of digitalisation of enterprises in Ukraine. Recommendations are provided on the directions and features of the implementation of digital technologies in the activities of enterprises.

ISSN друкованої версії: 2224-6282

ISSN електронної версії: 2224-6290

© Лизунова О.М., Придятько Е.М., Ляшок Н.Ю., 2025

The relevance of the study is determined by the need to transition the management and production activities of each enterprise to digital technologies.

The research was conducted based on a combination of theoretical and applied analysis methods. The object is the process of introducing digital technologies into the management and accounting of an enterprise based on the use of automated information systems, online services, modernised control methods and data analytics. Specialised software tools were used to process the information, namely cloud-based document management platforms and ERP system accounting modules. System analysis, comparison, and structural-functional modelling were used to identify the features of the implementation of digital technologies in the internal processes of the enterprise.

The results obtained confirm the close relationship between digital technologies and all areas of enterprise activity. Their implementation has a positive impact on the planning, organisation, accounting and control of an organisation's activities. However, an important condition for the use of modern online systems is the improvement of staff digital literacy.

Keywords: digitalisation, enterprise management, accounting, information technologies, analytics, automation, process planning, activity control, management decisions, cloud platforms, cybersecurity

JEL classification: M15.

Постановка проблеми. Сучасні умови господарювання вимагають від підприємств високої гнучкості, швидкості прийняття управлінських рішень, відкритості облікових процесів. Класичні системи управління та обліку базуються на застарілих підходах до обробки даних і ухвалення рішень. Вони не відповідають сьогоденнішим потребам цифрової економіки. Впровадження цифрових технологій з автоматизації, аналітичної підтримки й поєднання всіх виробничих процесів організації являється дуже актуальним для кожного підприємства. На жаль, спостерігається відсутність цілісної концепції цифрової трансформації управління та обліку, недостатнє науково-практичне обґрунтування моделей їх реалізації в українських реаліях.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Особливості впровадження цифрових технологій на підприємствах досліджували як українські, так і зарубіжні фахівці. Серед вітчизняних науковців варто відзначити З. Тенюха, В. Шепелюка, В.О. Калабіну та У. Марчука, які вивчають діджиталізацію обліку, автоматизацію облікових процесів, хмарні рішення, кібербезпеку та вплив цифрових технологій на конкурентні позиції підприємства [1–4]. С. Башлай аналізує тенденції цифрової трансформації економіки [5], а Н. Гринчак досліджує вплив цифровізації на управлінські рішення [6]. Зарубіжні дослідники (П. Вейл, С. Кранс, Т. Девенпорт, Е. Брінйольфссон) вивчали ефективність використання інформаційних технологій, ділової аналітики та штучного інтелекту в управлінні [7–9]. Відомим фахівцем у сфері цифрового аудиту та інформаційних систем обліку є М.А. Васархелі [10].

Більшість авторів підкреслюють роль цифровізації у підвищенні продуктивності, застосуванні сучасних аналітичних систем, електронного документообігу та онлайн-платформ. Проте дослідження здебільшого зосереджені на технологічних аспектах або окремих елементах обліку, а вплив цифрових рішень на управлінський цикл, проблеми адаптації персоналу та інтеграцію з внутрішніми процесами розкрито недостатньо. Виникає потреба в подальшому аналізі особливостей впровадження цифрових технологій та їх впливу на управлінсько-облікові процеси підприємства.

Метою статті є дослідження напрямків впливу цифрових технологій на ефективність управління та

облік, визначення особливостей їх взаємодії з внутрішніми процесами для підвищення якості управлінських рішень та оптимізації діяльності підприємства.

Виклад основних результатів дослідження. Узагальнення досліджень науковців дає змогу стверджувати, що цифрова трансформація підприємства — це процес впровадження цифрових технологій у всі сфери діяльності з метою підвищення її ефективності, відкритості та гнучкості. Основою цього впровадження є використання сучасних інформаційних систем управління, аналітичних та онлайн-платформ. Цифрові технології забезпечують автоматизацію, обробку, зберігання та передачу інформації у цифровому форматі.

Порівняння традиційних та цифрових способів управління і обліку дає змогу зробити висновок про ефективність впровадження цифрових технологій та визначити переваги від їх впровадження. Основою класичних методів є паперова документація, ручна обробка даних та використання локальних бухгалтерських програм або електронних таблиць. Підготовка щомісячної фінансової звітності вручну займає орієнтовно 40–60 годин на середнє підприємство, а ймовірність помилок досягає 5–10% [11]. Це ускладнює оперативне управління, затримує прийняття управлінських рішень та збільшує адміністративні витрати.

Цифрові технології є основою для автоматизації різноманітних управлінських процесів. Використання ERP-систем та онлайн-платформ скорочує час складання фінансової звітності на 70–80%, а кількість помилок в обліку зменшується до 1–2% [12]. Поєднання систем обробки великих даних робить можливим швидку оцінку фінансових і виробничих показників, точнішим прогнозування на більш тривалий термін та можливість миттєво реагувати на зовнішні і внутрішні зміни у діяльності підприємства. Завдяки мобільним і віртуальним сервісам співробітники отримують доступ до актуальної інформації миттєво з будь-якого місця. Цифрові можливості значно перевищують традиційні методи за швидкістю, точністю, аналітичними можливостями та поєднанням процесів. Цифрова трансформація дозволяє підприємствам підвищити продуктивність на 15–25%, скоротити трудові витрати до 50%, забезпечити своєчасне прийняття рішень та покращити конкурентні позиції на ринку [13–14].

Підприємства в теперішній час поступово переходять від традиційних облікових методів до цифрових способів обробки даних. Використання інноваційних програмних продуктів (1С:Підприємство, BAS ERP, SAP Business One, Microsoft Dynamics 365) дає їм змогу автоматизувати бухгалтерський, податковий та управлінський облік; вести електронний документообіг; здійснювати оцінку витрат і доходів у реальному часі; підвищувати достовірність звітності.

Аналіз показує: сьогодні темпи цифровізації українських підприємств залишаються недостатніми. За даними Організації економічного співробітництва та розвитку, близько 70% великих українських фірм мають веб-сайт. Для порівняння серед середніх фірм цей показник становить тільки 47%, а серед малих — лише 30%. Така нерівномірність свідчить про значний розрив у рівні цифрової готовності між підприємствами різного розміру. Дослідження українських науковців вказують, що у 2021 році лише 8,3% підприємств України мали доступ до швидкісного Інтернету, а це, як наслідок, істотно зменшує можливості впровадження хмарних технологій та аналітики у реальному часі [15, 16].

Цифрова трансформація має позитивний вплив на ефективність діяльності організації. Згідно аналітичних даних, 70% компаній, які впровадили цифрову трансформацію, заявили про покращення операційної ефективності. Їх середній рівень зростання доходів становить близько 20%. Так, згідно досліджень, застосування цифрових технологій у логістиці дозволяє знизити операційні витрати на 15%, скоротити час доставки на 25% і підвищити задоволеність клієнтів на 35%. Незважаючи на такі результати на українських підприємствах впровадження цифрових технологій є недостатнім [11, 14].

Проблемою впровадження сучасних інноваційних технологій на підприємствах в Україні є складність пристосування ІТ-рішень у традиційні виробничі процеси, а також обмежене використання онлайн-сервісів та штучного інтелекту. Сьогодні більше 50% компаній вказують на відсутність відповідної цифрової інфраструктури. Це свідчить про необхідність особливого підходу до організаційної, технологічної та кадрової підготовки кожного підприємства до цифрових змін.

Найпоширенішими цифровими технологіями в управлінні та обліку вважаються ERP-системи (Enterprise Resource Planning). Вони об'єднують усі підрозділи підприємства в єдину інформаційну систему — фінанси, виробництво, закупівлі, збут. В Україні популярними є BAS ERP, SAP, Microsoft Dynamics, BI-системи. Ці системи дозволяють виконувати аналітичну обробку великих обсягів даних, будувати звіти і прогнози на основі реальних показників діяльності.

Цифрові технології призводять до автоматизації облікових і управлінських процесів, до зниження трудомісткості операцій, підвищення точності розрахунків та контролю, об'єднання усіх підрозділів підприємства в єдину інформаційну систему. Цифрові технології надають миттєвий доступ до даних у режимі реального часу. Вони змінюють підхід до організації внутрішніх

процесів: забезпечують автоматизацію рутинних операцій, прискорюють швидкість обробки даних і точність управлінських рішень. Використання ERP-, CRM- і BI-систем є основою покращення взаємодії всіх структурних підрозділів підприємства, основою створення єдиного інформаційного простору, а це, як наслідок, допомагає швидко відстежувати основні показники роботи, скорочувати витрати часу та ресурсів, мінімізувати кількість помилок через людський фактор. У результаті підприємства отримують можливість швидко реагувати на зміни зовнішнього середовища та адаптуватися до потреб ринку.

Впровадження цифрових технологій позитивно впливає на довгострокові результати діяльності підприємства. Завдяки аналітиці великих даних, штучному інтелекту та хмарним технологіям підвищується якість планування діяльності, прогнозування попиту та управління невизначеністю. Це створює передумови для підвищення результативності діяльності, зменшення витрат, покращення якості продукції та послуг.

В той же час, незважаючи на наведені переваги, впровадження цифрових технологій в управління та облік на підприємстві супроводжується рядом проблем. Однією з основних, є недостатня кваліфікація персоналу. Важливим чинником залишаються високі витрати на впровадження інформаційних систем та на їх підтримку. Кіберризики та необхідність забезпечення інформаційної безпеки знижують у підприємства бажання запроваджувати процес цифровізації. Негативним аспектом є те, що в Україні відсутні єдині стандарти цифрового документообігу.

Для ефективного впровадження цифрових технологій, забезпечення узгодженого поєднання обліково-управлінських процесів у діяльності підприємства доцільно поєднувати кілька напрямів. Спочатку доречним буде запровадження хмарних платформ для документообігу (Microsoft 365 та Google Workspace). Це дозволить централізувати зберігання документів, полегшити взаємодію між відділами та надасть оперативний доступ до них. Використання таких платформ призведе до зменшення паперового документообігу, зниженню ймовірності втрати інформації та прискоренню процесів погодження і узгодження документів. Ведення бухгалтерського, управлінського та фінансового обліку, оперативне створення звітності, контроль за виконанням планів та ефективне управління ресурсами підприємства дозволять ефективно здійснювати облікові модулі сучасних ERP-систем (SAP Business One або BAS ERP). Їх використання стимулює поєднувати дані з різних структурних підрозділів та забезпечить точність і своєчасність інформації для прийняття рішень керівництвом, оптимізує процеси планування і контролю.

Для проведення поглибленого аналізу фінансових показників, оцінки ефективності та прогнозування діяльності підприємства можна рекомендувати впровадження елементів управлінської аналітики та систем обробки великих даних. Використання штучного інтелекту та алгоритмів машинного навчання дасть змогу автоматизувати складні процеси, виявляти особливості

фінансових і виробничих даних, а також підтримувати прийняття стратегічних управлінських рішень. Особливої уваги в довготривалому періоді заслуговує посилення кібербезпеки. У зв'язку з тим, що великі обсяги інформації зберігається в цифровому форматі, дуже важливим аспектом стане забезпечення її захисту. Для цього підприємства будуть посилювати системи захисту конфіденційної інформації, шифрування, засоби перевірки доступів і резервного копіювання. Кіберзахист стає важливою складовою цифрової трансформації.

Висновки. Дослідження показало, що впровадження цифрових технологій у систему управління та обліку підвищує швидкість прийняття рішень,

зменшує час обробки інформації та кількість помилок, а автоматизовані системи, хмарні рішення та сучасна аналітика покращують точність фінансової звітності та внутрішній контроль. Водночас проблеми виникають через низьку цифрову грамотність персоналу та необхідність адаптації процесів до нових технологій. Цифрове перетворення потребує системного підходу, інвестицій у навчання та поступового оновлення інфраструктури. Перспективи розвитку пов'язані з удосконаленням нормативно-правового забезпечення, державною підтримкою інновацій, створенням національних платформ електронного обліку та популяризацією цифрової освіти серед управлінців.

Список використаних джерел:

1. Тенюх З. (2022). Діджиталізація бухгалтерського обліку в Україні: стан та перспективи розвитку. Економіка та суспільство, № 41. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-41-66>
2. Shepeliuk, V. (2025). Digital transformation of accounting and analytical processes in ukraine: trends, challenges, and security imperatives (2020–2025). *Economics, Finance and Management Review*, Vol. 3. No. 23. Pp. 58–66. DOI: <https://doi.org/10.36690/2674-5208-2025-3-58-66>
3. Калабіна В., Мінжірян Н. Цифровізація бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні. Молодь, наука, бізнес : матеріали Всеукр. студ. інтернет-конф., (Миколаїв, 02-03 жовтня 2024 р.). Миколаїв : МНАУ, С. 188-192. URL: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/19441>
4. Marchuk, U., & Kurylina, M. (2024). The impact of accounting digitalization on the competitiveness of Ukrainian businesses. *Вісник Економіки*, № 4. С. 90–104. DOI: <https://doi.org/10.35774/visnyk2024.04.090>
5. Башлай С. В., Яремко І.І. (2023). Сутність та стан сучасного розвитку цифровізації економіки України. *Економіка та суспільство*, № 48. С. 50–60. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-48-48>
6. Гринчак Н. А., Горобець О.О. (2024). Вплив цифровізації на процес прийняття управлінських рішень у міжнародному бізнесі. *Статистика України*, № 2. С. 108–115. DOI: [https://doi.org/10.31767/su.2\(105\)2024.02.10](https://doi.org/10.31767/su.2(105)2024.02.10)
7. Kraus, S. ets. (2022). Digital transformation in business and management research: an overview of the current status quo. *International Journal of Information Management*, Vol. 63. Article 102466. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.ijinfomgt.2021.102466>
8. Thomas Davenport. Faculty Profile. Babson College. URL: <https://surl.li/jgmsgf>
9. Van der Aalst W.M.P. Process and Data Science Group (Process Mining). RWTH Aachen University. URL: <https://www.vdaalst.com/>
10. Dai J., Vasarhelyi M.A. (2020). Continuous Audit Intelligence as a Service (CAIaaS) and Intelligent App Recommendations. *Journal of Emerging Technologies in Accounting*, Vol. 17. No. 1. Pp. 1–18. URL: <https://digitalcommons.mtu.edu/michigantech-p/14537>
11. Компанії, які піклуються про власну операційну ефективність. (2021). Економічна правда. URL: <https://surl.li/ikbyxj>
12. Функції ERP системи для підприємств. (2023). Wezom. URL: <https://wezom.com.ua/ua/blog/funktsiyi-erp-sistemi-dlya-pidprijemstv>
13. Лігоненко Л.О. (2025). Вплив цифровізації на систему управління результативністю підприємств та формування стратегії їх діяльності. *Економічний простір*, № 199. С. 220–227. DOI: <https://doi.org/10.30838/EP.199.220-227>
14. Івченко С.А., Хімченко Є.А. (2024). Цифрова трансформація систем управління бізнес-процесами на українських підприємствах. *Вісник Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля*, № 6(286). С. 45–50. DOI: <https://doi.org/10.33216/1998-7927-2024-286-6-45-50>
15. Enhancing Resilience by Boosting Digital Business Transformation in Ukraine. (2024). OECD. URL: <https://surl.li/yvkiuc>
16. Eser A. (2025). Transformation Statistics. ZipDo. URL: <https://zipdo.co/transformation-statistics/>

References:

1. Teniukh, Z. (2022). Didzhitalizatsiia bukhgalterskoho obliku v Ukraini: stan ta perspektyvy rozvytku [Digitalization of accounting in Ukraine: status and development prospects]. *Economy and Society*, No. 41. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-41-66> [in Ukrainian].
2. Shepeliuk, V. (2025). Digital transformation of accounting and analytical processes in ukraine: trends, challenges, and security imperatives (2020–2025). *Economics, Finance and Management Review*, Vol. 3. No. 23. Pp. 58–66. DOI: <https://doi.org/10.36690/2674-5208-2025-3-58-66> [in English].

3. Kalabina, V., & Minzhyrian, N. Tsyfrovizatsiia bukhholderskoho obliku ta finansovoi zvitnosti v Ukrain [Digitalization of accounting and financial reporting in Ukraine]. Youth, science, business: materials of the All-Ukrainian student internet conference, (Mykolaiv, October 2-3, 2024). Mykolaiv: MNAU, Pp. 188-192. URL: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/19441> [in Ukrainian].
4. Marchuk, U., & Kurylina, M. (2024). The impact of accounting digitalization on the competitiveness of Ukrainian businesses]. Bulletin of Economics, No. 4. Pp. 90–104. DOI: <https://doi.org/10.35774/visnyk2024.04.090> [in English].
5. Bashlai, S.V., & Yaremko, I.I. (2023). Sutnist ta stan suchasnoho rozvytku tsyfrovizatsii ekonomiky Ukrainy [The essence and state of the current development of digitalization of the Ukrainian economy]. Economy and Society, No. 48. Pp. 50–60. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-48-48> [in Ukrainian].
6. Hrynychak, N.A., & Horobets, O.O. (2024). Vplyv tsyfrovizatsii na protses pryiniattia upravlinskykh rishen u mizhnarodnomu biznesi [The impact of digitalization on the process of making managerial decisions in international business]. Statistics of Ukraine, No. 2. Pp. 108–115. DOI: [https://doi.org/10.31767/su.2\(105\)2024.02.10](https://doi.org/10.31767/su.2(105)2024.02.10) [in Ukrainian].
7. Kraus, S. ets. (2022). Digital transformation in business and management research: an overview of the current status quo. International Journal of Information Management, Vol. 63. Article 102466. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.ijinfomgt.2021.102466> [in English].
8. Thomas Davenport. Faculty Profile. Babson College. URL: <https://surl.li/jgmsgf> [in English].
9. Van der Aalst W.M.P. Process and Data Science Group (Process Mining). RWTH Aachen University. URL: <https://www.vdaalst.com/> [in English].
10. Dai J., Vasarhelyi M.A. (2020). Continuous Audit Intelligence as a Service (CAIaaS) and Intelligent App Recommendations. Journal of Emerging Technologies in Accounting, Vol. 17. No. 1. Pp. 1–18. URL: <https://digitalcommons.mtu.edu/michigantech-p/14537> [in English].
11. Kompanii, yaki pikluiutsia pro vlasnu operatsiinu efektyvnist [Companies that care about their own operational efficiency. (2021). Economic Truth. URL: <https://surl.li/ikbyxj> [in Ukrainian].
12. Funktsii ERP systemy dlia pidpriemst [Functions of ERP systems for enterprises]. (2023). Wezom. URL: <https://wezom.com.ua/ua/blog/funktsiyi-erp-sistemi-dlya-pidpriemstv>
13. Lihonenko, L.O. (2025). Vplyv tsyfrovizatsii na systemu upravlinnia rezultatyvnistiu pidpriemstv ta formuvannia stratehii yikh diialnosti [The impact of digitalization on the performance management system of enterprises and the formation of their activity strategy]. Economic Space, No. 199. Pp. 220–227. DOI: <https://doi.org/10.30838/EP.199.220-227> [in Ukrainian].
14. Ivchenko, Ye.A., & Khimchenko, Ye.A. (2024). Tsyfrova transformatsiia system upravlinnia biznes-protsesamy na ukrainskykh pidpriemstvakh [Digital transformation of business process management systems at Ukrainian enterprises]. Bulletin of the V. Dahl East Ukrainian National University, No. 6(286). Pp. 45–50. DOI: <https://doi.org/10.33216/1998-7927-2024-286-6-45-50> [in Ukrainian].
15. Enhancing Resilience by Boosting Digital Business Transformation in Ukraine. (2024). OECD. URL: <https://surl.lu/yvkiuc> [in English].
16. Eser A. (2025). Transformation Statistics. ZipDo. URL: <https://zipdo.co/transformation-statistics/> [in English].

Дата надходження статті: 05.11.2025 р.

Дата прийняття статті до друку: 21.11.2025 р.